Ervaringen van een beginnend bijenhoudster

Na de beginnerscursus, het afgelopen jaar, bezorgde een collega-imker mij mijn eerste 8-raamsvolkje. Samen met de hiervan gemaakte veger en twee zelf met zweet in de schoenen geschepte zwermen, begon ik na 12 jaar IVN-werk, een geheel nieuwe fascinerende hobby. Mijn man timmerde vier Spaarkasten met schuiflade, twee uitgevoerd in vuren en twee in WBP (water boiled proof; soort multiplex; red.) en plaatste die in de achtertuin van onze woning in Hooge Mierde. Dit dorp is voor de bijen een waar paradijs daar er naar mijn weten in totaal twee imkers actief zijn en de dorpskern enkele jaren geleden door de gemeente werd aangeplant met linden. In veel plantsoentjes groeien mahonia, malus en rode ribes soorten. Onlangs werd op mijn advies een smal groenstrookje naast mijn woning door de gemeente ingeplant met mahonia, ribes en rosa soorten. Nabij de kasten plantte mijn man wat kersen, pruimen, perziken en aalbessen en direct voor de kast een *Robinia pseudoacacia 'frisia'* met daaronder hyacinten. Via de heer Kies uit Hilvarenbeek, hovenier en imker, kwam ik aan een *Ptelea trifoliata 'Aurea'*. Het exemplaar was volgens de heer Kies afkomstig uit het arboretum van de Ambrosiushoeve en bij hem in gebruik als moederplant. In de volksmond heet hij lederboom of parfumboom. Natuurlijk werden er ook een door de heer Speelziek in ***bijen*** aangeprezen Euodia hupehensis aangeplant en de al vanaf december bloeiende Mahonia media Charity. Het is nu nog enkele jaartjes wachten eer de boompjes en planten tot hun volle wasdom zijn gekomen en met hun geuren en kleuren de bijen echt massaal lokken en gaan verwennen.

Om er nu achter te komen in welke kast de bijen het best zouden gedijen gebruikte ik voor de inwintering van volk 1 twee broedkamers van WBP, voor volk 2 een broedkamers van vuren en een BK van WBP en voor volk 3 twee broedkamers van vuren op elkaar met daarop de traditionele dekplank. Voor het inwinteren plaatste ik de volken in twee broedkamers en één met een dekplank met aan de voorkant drie met gaas afgesloten voedergaten ter grootte van het deksel van een Hakpot en aan de achterkant een kijkvenster van plexiglas. In elke kast hing ik vier sluitramen en ik schoof de varroalade onder het volk. Alle volken werden na het slingeren van de laatste lindehoning geleidelijk ingewinterd met 15 kg suiker.

Een bijenzwerm is vaak het begin van een fascinerende hobby. Foto M. Boerjan

Op 26 februari jl. bij een temperatuur van 12°C kwamen de bijen masaal naar buiten. Een metterhaast voor de kasten gehangen nat wit laken bleek de bijen niet aan te trekken om er hun behoefte op te doen. Blijkbaar vlogen ze allemaal dezelfde richting uit en keerden met feloranje stuifmeel terug.

Op 30 maart hield ik mijn eerste voorjaarsinspectie. De pijp werd gevuld met de gedroogde vruchtpluimen van de azijnboom, ik genoot van een heerlijk gegons van bijen rondom me. Dit voorjaar begon erg vochtig dus ik was benieuwd naar wat ik in de kasten aan zou treffen. De dekplank omhoog gewipt en de heerlijke geur van propolis en was komt naar je toe.

In een kast vond ik vier flink beschimmelde raten, een vochtige varroalade en veel natte dode bijen op de gaasbodem, twee kasten hadden elk twee beschimmelde raten en minder dode bijen op de gaasbodem. Op advies van een imker van de bijenvereniging uit Reusel bracht ik alle ramen met bijen naar de onderbak, daarop legde ik drie kranten met daarin voorgeprikte gaatjes en daar bovenop kwam een tweede bak met lege uitgebouwde ramen zodat de bijen bij eventueel gebrek aan ruimte zichzelf naar boven kunnen vreten.

Op 18 april hield ik mijn tweede controle. Alleen

kast 3 had kennelijk ruimtegebrek en had zich door de krant naar boven gevreten. In kast 3 en 4 vind ik naast veel werksterbroed ook flink darrebroed en enkele uitgelopen darren. Al turend naar het gewemel van bijen op een raampje viel mijn oog op een bij die de kwispeldans uitvoerde. Ongelooflijk hoe een bij in staat is de richting en de aangegeven afstand van een drachtbron in het horizontale vlak op een verticaal vlak weer te geven door middel van dansjes in de duisternis. Omdat het aantal bijen in deze tijd van het jaar nog beperkt is heb ik vandaag, nadat ik enkele dagen geleden nog bij de voorzitter van de vereniging op zijn volken had mogen oefenen, meteen maar de moer in een vangbuis gedaan en gemerkt en geknipt. Het merken deed ik met een speciale rode merkstift voor moeren (veel gemakkelijker dan plakkertjes). Het knippen ging bij drie moeren goed, bij de vierde moer verloor ik even de concentratie toen de moer wat onrustig werd en raakte haar iets met de schaar in het tweede achterlijfssegment. Even slikken. Nooit meer zal het in mijn hoofd halen om een nagelschaartje te gebruiken bij het knippen. De punten daarvan zijn veel te scherp. Beter is het om een schaar met stompe uiteinden te kopen. Het is nog even afwachten hoe de moer het verder maakt, de werksters komen in ieder geval nog met stuifmeel thuis.

Prachtig is het om al die bijen met hun gekleurde pofbroekjes thuis te zien komen. Op een krukje dichtbij de kast, kijkend naar de vliegplank is puur genieten en valt de rust over je. Onbegrijpelijk denk je dan hoe bijen in staat zijn de weg naar hun kast terug te vinden ondanks de verplaatsing van de zon, het soms verdwijnen van de zon achter te wolken of een plotselinge zijwind. Als je dan ook nog weet dat jouw bijen zoveel bloemen van bomen en planten in het dorp hebben bestoven dan doet je dat echt goed. Bomen gaan meer zaad geven en daar varen de vogels en andere dieren weer wel bij. Fruitbomen in de omgeving geven meer en beter fruit, augurk en koolsoorten en andere groenten geven een hogere opbrengst en zeldzame plantjes in bermen worden in standgehouden.

Vorig jaar vroeg de juffrouw van groep 5 van de vlak naast mijn huis gelegen basisschool of ik een middagje wilde komen praten over bijen, wespen en imkeren. Hoe onwennig het ook was ik deed het met plezier. Er was een speciaal hoekje in de klas ingericht waarin de kinderen allerlei meegebrachte dingen over bijen en wespen hadden neergelegd. Een imker had er leuke imkerattributen uitgestald. De kinderen waren dolenthousiast en eentje kreeg een kap op en een pijp. Een raampje ging van hand tot hand en grote heldere foto's over bijen en wespen in het bekende jeugdtijdschrift de WAPITI gaven meer duidelijkheid. Iedereen kreeg een meegebrachte hoornaar te zien, een wespennest, een vegerkast en de bekende bijenprodukten. De kinderen hadden al twee middagen op school les gehad van de juf met diaseries en biologieboekjes en nog vonden de kinderen het leuk en zaten vol vragen. Hoe oud wordt de moer? Wat moet ik doen bij steken?

Mw. Verspaandonk-Schijvens, Hooge Mierde

Broeder Adam erelid van Buckfast vereniging

Op 4 juli j.l. was het zo ver dat het al langer bestaande plan van de vereniging 'Buckfast Belangen Verenigd' om Broeder Adam het erelidmaatschap aan te bieden ten uitvoer kon worden gebracht. Na een voorspoedige vlucht per KLM en een autorit zonder zoeken, doemde het tegen een heuvel gelegen Mountrose Nursery Home op. Zoals bekend laat de gezondheidstoestand van Broeder Adam de laatste jaren wat te wensen over.

Tot mijn verrassing bleek hij er zeer monter bij te zitten. Op het moment van binnenkomst zat hij het julinummer van het Deutsches Bienenjournal te lezen. Toevallig had ik dit blad in het vliegtuig gelezen en het duurde dan ook maar even voor we in discussie waren over het artikel waarmee hij bezig was. Het bleek dat hij nog een behoorlijk scherpe kijk op de zaken heeft en kritische kanttekeningen plaatst bij wat hij leest. Zeer content is hij met het artikel van Klaus Fehrenbach in het blad Imkerfreund van juni j.l., waarin Carnica en Buckfast vergeleken worden. De uitkomst van de vergelijking verschaft hem zeer veel genoegen.